

Jarní vypalování trávy ano či ne?

Stará tráva – stařina (odumřelé, neposečené zbytky většinou travních porostů; po určitém období se stávají součástí humusu) nepůsobí na jaře moc esteticky a řada občanů se stále ještě pokouší o její odstraňování plošným vypalováním. Na vypalování trávy však pamatuje zákon o požární ochraně, zákon o ochraně přírody nebo i trestní zákoník, a to nejen peněžitými sankcemi, ale v případě obecného ohrožení i tresty odnětí svobody. Na následující obrázku můžete vidět popáleného ježka v důsledku vypalování trávy:

Zdroj: web Záchranná stanice Bartošovice

Nedávný katastrofický požár v národním parku České Švýcarsko rozvinul i širokou diskusi na toto „ožehavé“ téma, která mj. vedla i k legislativní úpravě stávajícího zákona o ochraně přírody (zák. č. 114/1992 Sb., v platném znění). Výsledkem tak byl vznik § 90 odst. 22, který umožnil, aby:

...Je-li to z důvodu zajištění péče o rostliny, živočichy, přírodní stanoviště, zvláště chráněná území podle § 38 nebo 38a, nebo v rámci provádění opatření k regulaci nepůvodního druhu nebo křížence nezbytné, jsou orgány ochrany přírody oprávněny provádět vypalování porostů. Při vypalování jsou povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Vypalování porostů včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky...

Jedná se však o vysoce odbornou činnost prováděnou jednotlivými orgány ochrany přírody, kdy rozhodující slovo má však i příslušný HZS kraje, který může vždy stanovit další podmínky, včetně zákazu činnosti. V běžné praxi k tomu zatím moc nedochází.

V zákoně o požární ochraně (zák. č. 133/1985 Sb. v platném znění) je v rámci povinností právnických a podnikajících fyzických osob v § 5 odst. 2 stanoveno:

... Právnické osoby a podnikající fyzické osoby nesmí vypalovat porosty. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou povinny předem oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat. Ustanovení zvláštních právních předpisů nejsou tímto dotčena...

Nerespektování této povinnosti může mít za důsledek, ve smyslu § 76 odst. 2 písm. m) tohoto zákona, uložení sankce až do výše 500 000,- Kč.

Obdobně je tomu i u občanů (fyzických osob), kdy ustanovením § 17 odst. 3 písm. f) zákona o požární ochraně je zakázáno provádět vypalování porostů. Nedodržování této povinnosti může mít za důsledek uložení pokuty, ve smyslu § 78 odst. 1 písm. s) a dále odst. 2 tohoto zákona, až do výše 25 000,- Kč. V této souvislosti chceme připomenout, že řada právních předpisů krajů (např. v období sucha apod.) nebo obcí zakazuje i spalování rostlinných zbytků na hromadách apod., kdy je nutné sledovat i tyto právní předpisy v místě činnosti.

Statistika požárovosti za rok 2024 zatím k dispozici není, ale podíváme-li se na rok 2023, tak zjistíme, že v kategorii „zakládání ohně, vypalování“ došlo v celé ČR k 1 504 požárům, který tvořil 8,47% podíl z celkového počtu požárů! Přímá škoda byly vyčíslena v hodnotě 24 329 600,- Kč a dále došlo ke zranění 16 osob.

Zdroj: web HZS Ústeckého kraje

Na základě výše uvedených skutečností se domníváme, že dříve, než nastoupí zákony, měl by zvítězit zdravý rozum. Zničené životní prostředí, ohrožené hodnoty, zdraví a lidské životy jsou příliš velkou daní lidské pohodlnosti!

SH ČMS – Okresní sdružení hasičů Louny
odborná rada prevence